

Picasso og Helena

lkfldskfldskflæsdkflæksdfl

Den skønne Helena

lkfldskfldsk-
flæsdkflæksdfl

Selv om hun var en lille dame på knap 147 cm, var Helena Rubinstein en legende af dimensioner. Hun var ikke blot pioner i skønhedsbranchen, men forstod også at kæde den sammen med kunst- og designverdenen. Med Demi Moore som galionsfigur og Andrée Putman som designer er hendes livsværk for alvor tilbage i rampelyset.

Da Hollywoodstjernen Demi Moore under en gallamiddag på Versailleslottet uden for Paris blev præsenteret som Helena Rubinsteins nye muse, var der tale om en lille genistreg. Udover at Moore er en sorthåret skønhed som Rubinstein, er hun også en selfmade kvinde fra beskedne kår med en adskillige år yngre ægtemand. Lanceringen satte gang i rygterne om, at den 44-årige skuespiller skulle spille hovedrollen i en film om Madame Rubinsteins eventyrlige liv. Divaens liv og levned er nemlig intet mindre end en legende. Rubinstein blev født i Kraków i Polen som den ældste af otte børn i en traditionel, jødisk købmansfamilie. Da hun var 18 år, og hendes forældre ville finde hende en ægtemand, stak hun af til Australien, hvor hendes lyse og fine teint skabte sensation. En ansigtscreme, som hun havde med fra

en ungarsk apoteker, og som var baseret på fåreolie og parfumeret med lavendel og åkander, skulle snart blive en eftertragtet vare hos de vejrbitte australiere. 20 år gammel åbnede Rubinstein en skønhedsbutik i Melbourne og tog fornavnet Helena – navnet på Hellas skønneste kvinde i den græske mytologi. Ansigtscremen, der blev døbt Valaze, beseglede efter kort tid butikkens succes. I 1902 overtog Rubinsteins søster Ceska forretningen, mens hun selv tog til Europa med 100.000 opsparede dollar på lommen for at udvikle cremerne og starte det imperium, vi kender i dag. Dengang kunne kvinder ikke få banklån, og Rubinsteins sans for ekspansion og markedsføring var bemærkelsesværdig. Madame – som de ansatte kaldte hende – åbnede skønhedsaloner i London og Paris og holdt Days of Beauty, hvor kvinder kunne lære at forvandle sig selv med den rette hudpleje, makeup og diæt.

Hun lærte kvinder at rense huden og at nære den bagefter, og hun var den første, som lavede produkter til forskellige hudtyper. Hun holdt makeovers og gjorde makeup legitim i en tid, hvor den var forbeholdt teateret og letlevende damer. Selvom salonerne var grandiose og indretningen luksuøs, var de langt fra forbeholdt de privilegerede. De fleste kunder tilhørte den nye klasse af arbejdende kvinder, som både tjente deres egne penge og gik op i deres udseende.

Kunstelsker og æstet

Da 30'ernes depression og senere krigen gjorde cremer og makeup til en mangelvare, blev de en eftertragtet luksus. Det var også i samme periode, at Helena Rubinsteins forretning for alvor voksede.

Fortsættes næste side

– Der findes ikke grimme kvinder, kun dovne.

asdklajsdkljasdkjasdkl-
jasldkjaskld jaskdjaskldj
askldjaskldj laskdjaskld-
jalskj dlaskjdklasjdass

Med sine to sønner

kfdlæskflæskfldsk

Med Mae West

Savatore Dali maleri...

Fortsat fra forrige side

I 1928 havde Madame solgt majoriteten af sine aktier til en amerikansk investeringsgruppe til den svimlende sum af 7,3 millioner dollar. Men de mandlige chefer forstod sig ikke på skønhedsbranchen, og da børskrakket gjorde aktierne næsten værdiløse, købte hun dem tilbage og åbnede en stribe saloner og butikker i USA. Kort forinden havde hun søsat den største reklamekampagne nogensinde for et kosmetikhus. Reklameansigterne var tegnet efter Elie Nadelmanns marmorskulpturer, som hun havde samlet på i over tyve år. Udover at være en forretningskvinde var Helena Rubinstein nemlig også en stor æstet – ikke kun inden for skønhed, men også hvad angår kunst og design. Kunst var hendes store lidenskab. Igen-

nem hele sit liv støttede hun talentfulde kunstnere, som senere blev berømte, og samlede på værker fra blandt andet kubismen, fauvismen og surrealismen. Hun var fascineret af, hvordan makeup kunne ændre et kvindeansigt, hvilket også prægede hendes samling af afrikanske masker med ansigtsmaling. Hendes gode ven Salvador Dalí designede en kompakt pudderdåse, mens tæpperne i hendes salon på Fifth Avenue i New York var designet af ingen mindre end Juan Miró. Hendes saloner og hjem var indrettet af tidens vigtigste dekoratører og blev fotograferet til ledende magasiner og oftest med hende selv i billedet.

Eksemplets magt

Lige fra start forstod Helena Rubinstein nemlig, at hendes eget ydre og personlighed ville forbindes med hendes mærke. I begyndelsen markedsførte hun sig som hudexperte og lod sig fotografere i en hvid kittel for at understrege det videnskabelige univers.

– Mit liv har været en søgen efter levende skønhed.

Hun gik i tøj fra de førende modeskabere og købte allerede i 1902 sin første robe fra haute couturens grundlægger Charles Worth. Senere gik hun i Chanel og Schiaparelli, og i sine ældre år i Balenciaga og modens enfant terrible, Yves Saint Laurent.

Feterede fotografer som Cecil Beaton, Brassai og Man Ray forevige hende i smagfulde omgivelser og ikke uden nøje selviscenesættelse.

– Der findes ikke grimme kvinder, kun dovne, sagde Helena Rubinstein, som egenhændigt retoucherede fotografier af sin kompakte og med tiden aldrende figur og sjældent talte offentligt for ikke at afsløre sin polske accent. Ikke mindre end 27 portrætter blev der malet af Madame. Salvador Dalí så hende som en mytisk og kraftfuld kvinde, mens den unge fauvist Marie Laurencin malede en eksotisk maharani – Rubinstein bar altid flamboyante smykker en masse, inspireret af hendes kongelige, indiske klienter fra de tidlige 1910'ere. Andy Warhol forevige hende foran to japanske geishaer med hendes sorte hår, trukket tilbage i en karakteristisk chignon. Den eneste kunstner, som aldrig malede et portræt, til trods for at hun kurtiserede ham i over 40 år og sad model i flere repriser, var Pablo Picasso. Picasso endte med en række lidet flatterende croquiser, som hun aldrig fik lov til at se.

Mænd i anden række

For mange var den succesrige forretnings-

kvinde stærk kost. Mænd kom i anden række, og Madame, der som 18-årig flygtede fra ægteskabets pligter, giftede sig først som 37-årig med den amerikanske journalist Edward W. Titus, som hun fik to sønner med. Familien boede i Paris, hvor de frekventerede kunstnere og kendte personligheder og holdt storslåede middagselskaber.

Det var også omkring middagsbordene, at myterne omkring divaens farverige personlighed opstod. Som da Marcel Proust engang spurgte hende, hvordan en grevinde skulle klæde sig, og Rubinstein ignorerede ham, da han lugtede af malkugler.

– Hvordan kunne jeg vide, at han skulle blive kendt, sagde hun senere.

Da en lettere bedugget fransk ambassadør i New York anklagede et engelsk par med ordene »jeres forfædre brændte Jeanne d'Arc,« kommenterede Madame tørt: »Well, nogen skulle jo gøre det.« Familien flyttede til New York, da første verdenskrig brød ud, og året efter åbnede Rubinstein sin første amerikanske salon.

Efter ni års ægteskab og megen utroskab fra Titus – som også var udgiveren bag skandaleromanen »Lady Chatterlys Elsker« – lod hun sig skille og bedyrede, at hun aldrig ville gifte sig igen.

– Hvad skal jeg med en mand? spurgte Rubinstein sine venner, som introducerede hende for en georgisk prins, som ernærede sig som professionel bridge-spiller – Madames foretrukne selskabsforøjelse.

I 1938, da hun var 67 år gammel, giftede hun sig med den 20 år yngre prins Artchil Gourielli-Tchkonja – også selv om rygterne lød, at han snarere var lykkeridder end af ægte blåt blod. Rubinstein igno-

– Jeg tror på hårdt arbejde. Det holder rynkerne væk fra mine tanker og fra min sjæl. Det holder en kvinde ung. Det holder hende bestemt i live!

erede snakken og lod sig herefter kalde prinsesse Gourielli. En ny kosmetiklinje til mænd blev opkaldt efter prinsen – House of Gourielli.

– Han var en stor, smuk og krøllhåret mand med en smitsom latter. Jeg kunne lide hans åbenhed og varme og hans gode humør, sagde Rubinstein, som levede lykkeligt med prinsen indtil hans død i 1955.

Power-kvinde med stil

Igennem alle sine år var Helena Rubinstein en handlingens kvinde. Hun var fortaler for kvinders rettigheder og opgav sig med indflydelsesrige personligheder som Israels premierminister Golda Meir og USA's præsidentfrue Eleanor Roosevelt.

Hun grundlagde Helena Rubinstein Pavilion of Contemporary Art i Tel Aviv og startede i 1953 Helena Rubinstein Foundation, der støtter medicinsk research, rehabilitering, kunst og kvinders uddannelse.

Da nazisterne besatte Paris, måtte hun forlade sin luksuøse Isle Saint-Louis-lejlighed og drage til New York, hvor hun købte et triplex på Park Avenue – et hjem som hun indrettede som en surrealistisk grotte med kunst fra Picasso, Matisse og Braque.

– Jødiske mennesker måtte ikke bo der. Så jeg købte hele bygningen, sagde Rubinstein, som også selv tog affære, da hun adskillige år senere, i en alder af 92, måtte jage nogle indbrudstyve ud af sin lejlighed: »Jeg er en gammel kvinde. I kan slå mig ihjel. Men I får ikke lov til at stjæle fra mig. Se så at komme ud!« Selv om hun ejede adskillige hjem, der var indrettet med kostbare møbler og kunst, var hun også meget sparsommelig. Hver dag tog hun en madpakke i en brun papirpose med på kontoret.

Lige til det sidste arbejdede hun. Da hun efter lægens ordrer måtte tilbringe formiddagene i sengen, holdt hun sine møder i soveværelset.

– Arbejde har altid været min bedste skønhedsbehandling, skrev hun i sine memoarer fra 1964.

– Jeg tror på hårdt arbejde. Det holder rynkerne væk fra mine tanker og fra min sjæl. Det holder en kvinde ung. Det holder hende bestemt i live!

I april 1965 gik Madame væk i en alder

af 94 år, men hendes imperium lever videre i bedste velgående.

Og nu har den art deco-inspirerede designer Andrée Putman givet firmaet en større makeover med nye butiksomgivelser. Stilen er modernistisk og samtidig glamourøs – som alle de kvinder, der ikke har forladt forførelsens kunst på trods af deres hektiske hverdag.

Det franske Vogues art director Fabien Baron har designet nye emballager, mens Helena Rubinstein-laboratorierne har indledt et tæt samarbejde med International Longevity Center, der forsker i sammenhængen mellem livsstil og aldring.

Endelig er Demi Moore Helena Rubinsteins nye muse i Live Brilliantly-kampagnen, som er en hyldest til Madame.

– Vi aspirerer alle sammen til at leve vores liv fuldt ud. Det er en del af vores udvikling – at slippe af med vores usikkerheder. For mig handler Live Brilliantly om glæden ved at føle sig godt tilpas med sig selv. Det udstråler mere end den udvendige skønhed, ligesom skønheden i vores liv og vores relationer til andre, udtalte Moore, da hun blev fotograferet til reklamekampagnen af den celebre duo Mert & Marcus.

Og Madame ville sikkert have været tilfreds med resultatet.

– Mit liv har været en søgen efter levende skønhed, sagde Helena Rubinstein, hvis livsværk dette år runder de 105. □

»HELENA RUBINSTEIN« PARIS »PLEIN PIED« Der står desværre ikke årstal